

ნორმატიულ-სამართლებრივ დოკუმენტებში პოტენციურად საშიში სიტუაციების განსაზღვრა და მათში კრიტერიუმების გამოყოფა

ოთარ შონია, იოსებ ქართველიშვილი, ზებურ ბერიძე, ლევან ყოლბაია
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

რეზიუმე

განხილულია პოტენციურად საშიში სიტუაციების თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევის საკითხები ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტებში. წარმოდგენილია ის ფაქტორები, რომელთა შესრულება აუცილებელია პოტენციურად საშიში სიტუაციების ამოსაცნობად ამ დოკუმენტებში. შემოთავაზებულია ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტების ურთიერთკავშირის ვიზუალიზაცია და პოტენციურად საშიში სიტუაციების აღმოჩენა ანალიზის დროს. მოცემულია ძირითადი ამოცანების ალგორითმული და სტრუქტურული სქემები და თითოეული მათგანის ფუნქციური დანიშნულების დახასიათება.

საკვანძო სიტყვები: ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტები. პოტენციურად საშიში სიტუაციები. კრიტერიუმი.

1. შესავალი

უკანასკნელ პერიოდში შეიმჩნევა კანონშემოქმედებითი საქმიანობის განუწყვეტელი სწრაფი ზრდა. საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის განვითარებასთან ერთად, არსებითად გაიზარდა მიღებული ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტების – კანონების, დადგენილებების, განკარგულებების რაოდენობა. ასე მაგალითად, საქართველოს პარლამენტის სესიებზე კანონების მიღებასთან ერთად, სისტემატიურად ხდება კანონებში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა, ხოლო კანონპროექტების, დადგენილებების, სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტების რაოდენობა გაცილებით დიდია. შეკითხვები, რომლებიც დაკავშირებულია კანონშემოქმედებით საქმიანობასთან, ტრადიციულად იწვევს აქტიურ დისკუსიებს იურიდიულ მეცნიერებაში. ყურადღება უნდა გამახვილდეს ხშირად ჩრდილში მყოფ კანონშემოქმედებითი საქმიანობის ტექნიკურ ასპექტებზე, რომლებიც მდგომარეობს კანონპროექტების გაფორმების დროს სათანადო წესებისა და ნორმების დაცვასა და კანონმდებლობის პროცესის აქტუალიზაციაში. შექმნილი პრაქტიკიდან გამომდინარე, მოთხოვნები, რომლებიც წაყენებულია საკანონმდებლო დოკუმენტების გაფორმებაზე, მის სტრუქტურაზე და შინაარსზე საკმაოდ მაღალია [1].

ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტების ერთიანი ურთიერთდაკავშირებული სტრუქტურა რთული ობიექტია, რომელიც საჭიროებს ახალ მათემატიკურ და თეორიული მეთოდების კვლევას, ავტომატიზაციის პროგრამული საშუალებების შექმნას და კანონ-შემქმნელებითი და ნორმაშემოქმედებითი საქმიანობის მხარდაჭერას, რომელმაც შემდგომ პერსპექტივაში შეიძლება წარმოშვას თეორიული ინფორმატიკის დამოუკიდებელი მიმართულება. ჩამოთვლილი ფაქტორები განსაზღვრავს ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტების ურთიერთკავშირის სტრუქტურის ანალიზისა და ახალი მეთოდებისა და საშუალებების (პროგრამული კომპლექსი) შემუშავების სფეროში კვლევის აქტუალობას, რათა აღმოჩენილ იქნას პოტენციურად საშიში სიტუაციები კანონშემქმედებითი ნორმების შეუსრულებლობის თვალსაზრისით [2].

პოტენციურად საშიში სიტუაცია ნიშნავს კანონშემოქმედებითი პროცესის წესებისა და ნორმების გაუთვალისწინებლობას, პოტენციურად საშიში კრიტერიუმების საფუძველზე ზოგიერთი დოკუმენტისა და მათი „შემოგარენის“ ურთიერთკავშირის პოტენციურად საშიში თვისების დადგენას, რაც ნიშნავს კანონშემოქმედებითი პროცესის წესებისა და ნორმების შეუსაბამობას და რომლებიც მიმაგრებულია სპეციალური სახის დოკუმენტებში. პოტენციური საშიშროების კრიტერიუმები გულისხმობს წესებს, რომლებიც განსაზღვრულია ექსპერტთა ჯგუფების მიერ იურიდიული დოკუმენტების საფუძველზე ან ემპირიულად, ფორმულირებულია გამოხატვის ფორმით თეორიულ-მრავალმხრივი ლოგიკის ენაზე [2].

2. ძირითადი ნაწილი

ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტებისა და მათი ურთიერთკავშირის მთემატიკური მოდელი საშუალებას იძლევა ფორმალურად განვსაზღვროთ პოტენციურად საშიში დოკუმენტის „შემოგარენის“ ნაწილები, კანონშემოქმედებითი ნორმების შეუსრულებლობის თვალსაზრისით ლოგიკური გამოხატვის სახით. შემდგომში აუცილებელია განისაზღვროს პოტენციურად საშიში სიტუაციების კრიტერიუმები.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე გამოვყოთ ქვესიმრავლე L^1, L^2, \dots, L^A , სიმრავლე L და $C = \{C_1, C_2, \dots, C_A\}$ – პირობათა სისტემა (კრიტერიუმები). ყოველი კრიტერიუმი $C_a, a=1, \dots, A$, საერთო ჯამში ეს არის პრედიკატი, რომლის არგუმენტებად ითვლება: S დოკუმენტების სიმრავლე, კავშირის მატრიცა – L და რიცხვები $i, j = 1, \dots, n$, რომელიც იძლევა s_i დოკუმენტისა და s_j -ს შორის კავშირს. L_{ij} კავშირი არის პოტენციურად საშიში C_a კრიტერიუმით და მიეკუთვნება ქვესიმრავლეს $L^a, a=1, \dots, A$, მაშინ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი აკმაყოფილებს C_a კრიტერიუმს:

$$L_{ij} \in L^a \Leftrightarrow C_a(S, L, i, j) = 1, \text{ სადა } L^a \subseteq L, C_a \in C, i, j = 1, \dots, n, a = 1, \dots, A. \quad (1)$$

სხვა სიტყვით, ყოველი კრიტერიუმი C_a წარმოადგენს პრედიკატს, რომელიც თვითნებურად აკავშირებს L_{ij} -ს პოტენციურად საშიშ კავშირებთან – L^a . ანალოგიურადაა დოკუმენტებისთვის:

S^1, S^2, \dots, S^B – ქვესიმრავლე, სიმრავლე S და $C' = \{C'_1, C'_2, \dots, C'_B\}$ – პირობათა სისტემა (კრიტერიუმები). დოკუმენტი s_i არის პოტენციურად საშიში და მიეკუთვნება S^b -ს, $b = 1, \dots, B$, მაშინ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი აკმაყოფილებს C'_b კრიტერიუმს:

$$s_i \in S^b \Leftrightarrow C'_b(S, L, i) = 1, \text{ სადა } S^b \subseteq S, C'_b \in C', i = 1, \dots, n, b = 1, \dots, B. \quad (2)$$

ნაშრომის ერთ-ერთი ყველაზე რთული და საკვანძო ეტაპია ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტებისა და მათი ურთიერთკავშირის „შემოგარენის“ პოტენციურად საშიში ელემენტების კრიტერიუმების ლოგიკური აპარატის შემუშავება და ფორმალიზაცია. პოტენციურად საშიში კრიტერიუმების სისტემა მუდმივად განიცდის ევოლუციას, ივსება და თანამედროვედება.

ყოველი ქვემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმი წარმოადგენილია სტანდარტული ფორმით, შესაბამისი განმარტებებით, ამონარიდებითა და ლინკებით რეგულირებად ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტებზე, რომლებიც გახდა მისი შექმნის საფუძველი და ჩაწერილია ორ ფორმატში: ალგორითმული და ფორმალური, ლოგიკური გამოსახულების სახით. შემოვიტანოთ შემდეგი აღნიშვნები:

s_x – შემოწმებას დაქვემდებარებული ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტი. შემდგომში ტექსტის მიხედვით მიღებულია შემდეგი შემოკლებები, მაგალითად:

პარლამენტის აპარატის წერილი – აპარატის 15.10.2006 წლის #3-22/385 წერილი „მეთოდური რეკომენდაციები კანონპროექტის იურიდიულ-ტექნიკური გაფორმების შესახებ“, თბილისი 2006 წელი.

დადგენილება – საკანონმდებლო კრების დადგენილება #11-5623 „მეთოდური რეკომენდაციები სამხარეო კანონპროექტების იურიდიულ-ტექნიკური გაფორმების შესახებ“, 2007 წელი.

კრიტერიუმი №1. ნორმატიულ-სამართლებრივ დოკუმენტში ცვლილებების შეტანა, რომელიც თავისივე ტექსტში შეიცავს მითითებას სხვა ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტის გაუქმების ან მასში ცვლილებების შეტანის შესახებ – პოტენციურად საშიშია.

განვიხილოთ ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც გახდა კრიტერიუმის საფუძვლები: ამონარიდი ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებიდან – ცვლილებების შეტანა ხორციელდება ძირითად საკანონმდებლო აქტში. ამ აქტში ცვლილებების შეტანა მის შემცველ საკანონმდებლო აქტში ცვლილების შეტანის გზით დაუშვებელია [2].

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მოვიყვანოთ ალგორითმული განსაზღვრება:

1. თუ $T(s_x) = \mu_2 \wedge T(s_x) = \mu_3$, მაშინ გადასვლა მე-4 პუნქტზე;
2. ყველა ლინკის გადარჩევა L_{xi} , რომლებიც მოიპოვება ტექსტში s_x , თუკი ნაპოვნია λ_1 ან λ_2 ტიპის ლინკი, მაშინ გადასვლა მე-4 პუნქტზე;
3. გამოსვლა;
4. ყველა ლინკის გადარჩევა s_x -ზე, λ_1 ტიპის ლინკები გამოვლენილია, როგორც პოტენციურად საშიში.

ლოგიკური გამოხატულების ფორმით ჩანაწერს ექნება შემდეგი სახე:

$$C_1(S, L, y, x) = \left[L_{yx} = \lambda_1 \wedge (T(S_x) = \mu_2 \vee T(S_x) = \mu_3) \vee \exists z (L_{xz} = \lambda_1 \vee L_{xz} = \lambda_2) \right] \quad (3)$$

$x, y, z = 1, \dots, n$

კრიტერიუმი №2. დოკუმენტების ძალადაკარგულად არალიარება, რომლებსაც შეაქვს ცვლილება ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტში და რომელმაც თავად დაკარგა ძალა – პოტენციურად საშიშია.

ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც გახდა კრიტერიუმის საფუძვლები, არის შემდეგი: ამონარიდი ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებიდან – საკანონმდებლო აქტების ჩამონათვალში, რომლებიც ექვემდებარება ძალადაკარგულად გამოცხადებას, შედის: საკანონმდებლო აქტები, რომლებიც სრულად ექვემდებარება ძალადაკარგულად გამოცხადებას. ამასთან, ცალკე პოზიციებად მითითებულია, როგორც თავად საკანონმდებლო აქტი, ასევე ყველა ის საკანონმდებლო აქტები, რომლებშიც ძირითად საკანონმდებლო აქტის ტექსტით ადრე შეტანილი იყო ცვლილება.

განვიხილოთ ალგორითმული განსაზღვრება:

1. ყველა L_{xi} ლინკის გადარჩევა, რომლებიც მოცემულია s_x ტექსტში;
2. თუ L_{xi} ლინკი λ_2 ტიპისაა, მაშინ:
 - 2.1. ყოველ s_i დოკუმენტზე L_{yi} ლინკების გადარჩევა;
 - 2.2. თუ L_{yi} არის λ_1 ტიპის (შემცვლელი), მაშინ:
 - 2.2.1. λ_2 ტიპის L_{xy} ლინკის არსებობის შემოწმება s_x ტექსტში, თუ ლინკი არ არსებობს, მაშინ s_x ვლინდება პოტენციურად საშიშად (მის „შემოგარენში“ შეიძლება არსებობდეს არასაკმარისი კავშირები).

ჩანაწერს ლოგიკური გამოხატულების ფორმით ექნება შემდეგი სახე:

$$C_2'(S, L, x) = [\exists y (L_{xy} = \lambda_2) \wedge \exists z (L_{yz} = \lambda_1 \wedge L_{xz} \neq \lambda_2), \quad x, y, z = 1, \dots, n] \quad (4)$$

კრიტერიუმი №3. ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტში ლინკის არსებობა ძალადაკარგულ დოკუმენტებზე – პოტენციურად საშიშია.

ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც გახდა კრიტერიუმის საფუძვლები: ამონარიდი ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებიდან – ლინკების გაკეთება შეიძლება მხოლოდ ძალაში შესულ (მოქმედ) საკანონმდებლო აქტებზე. ძალადაკარგულ საკანონმდებლო აქტებზე და კანონპროექტებზე ლინკების გაკეთება დაუშვებელია.

ალგორითმული განსაზღვრება:

1. ყველა L_{xi} ლინკის გადარჩევა, რომელიც მოცემულია s_x ტექსტში;

1.1. ყველა L_{yi} ლინკის გადარჩევა s_i დოკუმენტზე;

1.2 თუ ნაპოვნია λ_2 ტიპის თუნდაც ერთი L_{yi} მაინც, ლინკი L_{xi} ტექსტში s_x – პოტენციურად საშიშია.

ჩანაწერი ლოგიკური გამოხატულების ფორმით:

$$C_2(S, L, x, y) = [\exists z (L_{zy} = \lambda_2), \quad x, y, z = 1, \dots, n] \quad (5)$$

კრიტერიუმი №4. ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტის ტექსტში ტიპი λ_1 (შემცვლელი) ან λ_2 (გამაუქმებელი) ლინკის არსებობა, რომელიც ადგენს ახალ სამართლებრივ რეგულირებას – პოტენციურად საშიშია.

ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც გახდა კრიტერიუმის საფუძვლები: ამონარიდი ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებიდან – იმ კანონპროექტებთან ერთად, რომლებიც ადგენს ახალ სამართლებრივ რეგულირებას, განსახილველად წარმოდგენილ უნდა იქნას დამოუკიდებელი კანონპროექტები საკანონმდებლო აქტებზე ან მათ სტრუქტურულ ერთეულებზე, რომლებიც ექვემდებარება შეცვლას. ახალი სამართლებრივი რეგულირების დამდგენ კანონპროექტებზე მუხლების არსებობა, რომლებიც შეიცავს საკანონმდებლო აქტებში ან მათი სტრუქტურულ ერთეულებში ცვლილებების შეტანას - არ დაიშვება [2].

ალგორითმული განსაზღვრება:

1. თუ $T(s_x) \neq \mu_1$, მაშინ გამოსვლა;

2. ყველა L_{xi} ლინკის გადარჩევა, რომლებიც მოცემულია s_x ტექსტში λ_1 და λ_2 ტიპის ლინკები ითვლება პოტენციურად საშიშად.

ჩანაწერი ლოგიკური გამოხატულების ფორმით:

$$C_3(S, L, x, y) = [T(s_x) = \mu_1 \wedge (L_{xy} = \lambda_1 \vee L_{xy} = \lambda_2), \quad x, y = 1, \dots, n] \quad (6)$$

კრიტერიუმი №5. ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტით ძალის დაკარგვა, რომელიც ცვლიდა ან აუქმებდა ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტებს – პოტენციურად საშიშია.

ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც გახდა კრიტერიუმის საფუძვლები: ამონარიდი ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებიდან – თუ კანონი შეიცავს მუხლებს, რომლებითაც ადრე მიღებული კანონები ძალადაკარგულად ცხადდებოდა, მაშინ აუცილებლობის შემთხვევაში მოცემული კანონის ძალადაკარგულად ცნობა ნიშნავს, რომ იგი ცხადდება ძალადაკარგულად მიუხედავად იმისა არის თუ არა მასში მსგავსი მუხლები.

ალგორითმული განსაზღვრება:

1. ყველა λ_2 ტიპის L_{xi} ლინკის გადარჩევა, რომლებიც მოცემულია s_x ტექსტში;

1.1. L_{iy} ლინკის გადარჩევა შემცვლელი s_i დოკუმენტის ტექსტში;

1.2. თუკი ნაპოვნია λ_1 ან λ_2 ტიპის თუნდაც ერთი მაინც L_{iy} -დან, L_{xi} ლინკი s_x დოკუმენტის ტექსტში - პოტენციურად საშიშია.

ჩანაწერი ლოგიკური გამოხატულების ფორმით:

$$C_4(S, L, y, x) = [L_{yx} = \lambda_2 \wedge \exists z (L_{xz} = \lambda_1 \vee L_{xz} = \lambda_2), \quad x, y, z = 1, \dots, n] \quad (7)$$

კრიტერიუმი №6. თავისუფალი ტიპის ნორმატიულ-სამართლებრივ დოკუმენტზე ლინკი შეიძლება იყოს პოტენციურად საშიში, თუ შემდგომში იგი შეცვლილი ან გაუქმებული იქნა.

დასაბუთება: კანონშემოქმედებით პროცესში, რომელიმე ნორმატიულ-სამართლებრივ აქტზე მითითებისას, არა მისი შეცვლის ან გაუქმების მიზნით, კანონმდებელს მხედველობაში აქვს მისი მიმდინარე შინაარსი; თუ შემდგომში ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტი იქნა შეცვლილი ან გაუქმებული, მაშინ ადრე მათზე გაკეთებული ლინკები შეიძლება წარმოადგენდეს პოტენციურ საშიშროებას.

ალგორითმული განსაზღვრება:

1. ყველა L_x ლინკის გადარჩევა s დოკუმენტზე x , λ_1 (ცვლის)-სა და λ_2 (აუქმებს) ტიპის ლინკების მოძიების მიზნით;
2. თუკი ასეთი ლინკები ვერ მოიძებნა, მაშინ გამოსვლა, სხვაგვარად ყველა λ_3 ტიპის (თვითნებური) ლინკები s -ზე, რომლებიც არსებობს ადრე არსებულ დოკუმენტების ტექსტში, ცხადდება პოტენციურად საშიშად.

ჩანაწერი ლოგიკური გამოხატულების ფორმით:

$$C_5(S, L, y, x) = [\exists z (L_x = \lambda_1 \vee L_x = \lambda_2), z > y, x, y, z, = 1, \dots, n] \quad (8)$$

კრიტერიუმი №7. ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტებში ცვლილებების სიმრავლე (გადატვირთულობა) შეიძლება წარმოადგენდეს მისი ახალი რედაქციით გამოცემის საბაზს.

ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც გახდა კრიტერიუმის საფუძვლები: ამონარიდი ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებიდან – კანონის სტრუქტურული ერთეული ახალი რედაქციით გადმოიცემა იმ შემთხვევაში თუ კანონის სტრუქტურულ ერთეულში არაერთხელ იქნა შეტანილი ცვლილებები.

ალგორითმული განსაზღვრება:

1. λ_1 (ცვლის) ტიპის ლინკების გამოთვლა s - z ზე;
2. თუ ლინკების რაოდენობა მეტია განსაზღვრულ კონსტანტაზე K , s_x ცხადდება პოტენციურად საშიშად (დოკუმენტი შესაძლოა გადატვირთული იყოს ცვლილებებით).

ჩანაწერი ლოგიკური გამოხატულების ფორმით:

$$C'_2(S, L, x) = \left[\left(\exists M = \{l_{x_1x}, l_{x_2x}, \dots, l_{x_nx}\} \right) \mid \forall_i: l_{x_ix} = \lambda_1 \wedge |M| > K, i = 1, \dots, n \right] \quad (9)$$

კრიტერიუმი №8. თუ ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტის მოქმედება განისაზღვრება დროის მიხედვით, დროის შუალედში, მაშინ მასზე მოქმედი ლინკები შეიძლება იყოს პოტენციურად საშიში, თუკი დროის ამ მონაკვეთში იგი არ შევიდა ძალაში, ან კიდევ მომავალში მისი მოქმედება შეწყდა.

ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტები, რომლებიც გახდა კრიტერიუმის საფუძვლები: ამონარიდი ნორმატიულ-სამართლებრივი აქტებიდან – ლინკების გაკეთება შეიძლება მხოლოდ ძალაში შესულ (მოქმედებაში მყოფი) საკანონმდებლო აქტებზე. ძალადაკარგულ საკანონმდებლო აქტებზე და კანონპროექტებზე ლინკები დაუშვებელია [1].

ალგორითმული განსაზღვრება:

1. s_x ტექსტში მოქმედების თარიღის არსებობის შემოწმება.
თუ არ არის ($P(s_x) = [\emptyset]$) – გამოსვლა;
2. პირობის შემოწმება: გააჩნია თუ არა ძალა s_x მოცემულ დროს.
თუ გააჩნია – გამოსვლა.
3. ყველა ლინკი s -ზე ცხადდება პოტენციურად საშიშად.

ჩანაწერი ლოგიკური გამოხატულების ფორმით:

$$C_{\infty}(S, L, y, x) = [P(s_x) = \emptyset \wedge Now() \notin P(s_x), \quad x, y = 1, \dots, n] \quad (10)$$

3. დასკვნა

საცნობარო სამართლებრივ სისტემებში ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტების უწყვეტი სისტემატური ზრდა განაპირობებს ამ დოკუმენტების ურთიერთკავშირის ვიზუალიზაციისა და ანალიზის აქტიურად გამოყენების აუცილებლობას, რათა თავიდან იქნას აცილებული პოტენციურად საშიში სიტუაციები კანონშემოქმედებითი ნორმების შეუსრულებლობის თვალსაზრისით, სამართლებრივი კოლიზიები და წინააღმდეგობები, გაიზარდოს მიღებული კანონების სისტემატიზაციის, კანონმდებლობის ინვენტარიზაციისა და მისი მონიტორინგის პროცედურების ეფექტურობა.

ლიტერატურა:

1. საქართველოს კანონი „ნორმატიული აქტების შესახებ“. (2009). „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე“. დოკ.-ის №1876, თბილისი.
2. შონია ო., ქართველიშვილი ი., ყოლბაია ლ. (2014). ნორმატიულ-სამართლებრივი დოკუმენტების ურთიერთკავშირის ვიზუალიზაციისა და ანალიზის ავტომატიზებული სისტემის ძირითადი ამოცანები. სტუ, „განათლება“, N2(11), თბილისი.
3. Чубукова С.Г., Элькин В.Д. (2007). Основы правовой информатики (юридические и математические вопросы информатики). Москва.

REVEALING OF POTENTIALLY DANGEROUS SITUATIONS IN NORMATIVE-LEGAL DOCUMENTS AND UNDERLINE THE CRITERIA IN THEM

Shonia Otar, Kartvelishvili Ioseb, Beridze Zebur, Kolbaia Levan
Georgian Technical University

Summary

In legal system normative-legal documents uninterrupted systematic growth conditions necessity of this document interrelated visualization and analysis active use, to avoid potentially dangerous situations in term of law-making norm failure, legal collisions and resistances, increase adopted law systematization, effectiveness of law inventory and monitoring procedures. The work presents visualization of interrelation of normative-legal documents and revealing of potentially dangerous situations during the analysis and legal collision invention importance while drafting the mentioned documents, publishing systematization and underline criteria in them.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ПОТЕНЦИАЛЬНО ОПАСНЫХ СИТУАЦИЙ В НОРМАТИВНО-ПРАВОВЫХ ДОКУМЕНТАХ И ВЫЯВЛЕНИЕ В НИХ КРИТЕРИЕВ

Шония О., Картвелишвили И., Беридзе З., Колбая Л.
Грузинский Технический Университет

Резюме

Рассматриваются вопросы теоретического и экспериментального исследования потенциально опасных ситуаций в нормативно-правовых документах. Представлены те факторы, выполнение которых обязательно, чтобы опознать потенциально опасные ситуации в этих документах. Предлагается визуализация взаимосвязи нормативно-правовых документов и раскрытие потенциально опасных ситуаций во время анализа. Приведены алгоритмические и структурные схемы основных задач и каждая из них охарактеризована своим функциональным назначением.